

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 2. 4. 2025 – 5. 5. 2025)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 95/2025 Sb. dne 3. 4. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) touto formou sdělilo, že rozhodnou částkou pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci je pro období od 1. 5. 2025 do 30. 4. 2026 částka 46 165 Kč.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o výši průměrné hrubé roční mzdy v České republice za rok 2024 pro účely vydávání modrých karet podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 96/2025 Sb. dne 3. 4. 2025

MPSV touto formou sděluje, že na základě průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice v roce 2024 ve výši 46 165 Kč činí pro období od 1. 5. 2025 do 30. 4. 2026 průměrná hrubá roční mzda v České republice pro účely vydávání modrých karet 553 980 Kč.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivní smlouvy vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 113/2025 Sb. dne 22. 4. 2025

MPSV touto formou sděluje, že u něho byla uložena kolektivní smlouva vyššího stupně, která se týká prodloužení účinnosti do roku 2029 mezi Odborovým svazem Stavba České republiky, Odborovým svazem pracovníků dopravy,

silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy a Svazu podnikatelů ve stavebnictví.

Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 120/2025 Sb. 29. 4. 2025

Novela zákoníku práce označovaná jako flexinovela I definitivně schválena a vyhlášena ve Sbírce zákonů. Finverze novely přináší např. následující novinky:

- Výpovědní důvody – sloučí se výpovědní důvody ze zdravotních důvodů do nového jednotného výpovědního důvodu. Výpověď bez uvedení důvodu schválena nebyla.
- Výpovědní doba – počne běžet již dnem doručení výpovědi a nově bude zkrácena na 1 měsíc v případě výpovědních důvodů podle § 52 písm. f) až h) zákoníku práce.
- Lhůty k ukončení – prodlouží se lhůty, kdy bude nově zaměstnanci předat výpověď pro porušení pracovní smlouvy nebo okamžité zrušení ze strany zaměstnavatele. Subjektivní lhůta bude činit 3 měsíce a objektivní lhůta 15 měsíců.
- Odstupné ze zdravotních důvodů – zaměstnanci, jejichž důvodem pro ukončení pracovního poměru jsou zdravotní důvody (pracovní úraz, nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání), bude náležet jednorázová náhrada hrazená ze zákonného pojištění zaměstnavatele.
- Neplatné skončení pracovního poměru – dochází ke zrušení nároků zaměstnance, s nímž byl neplatně ukončen pracovní poměr. Bude mu náležet dovolená, ale nebude možné snížení náhrady mzdy soudem u výkonu jiné výdělečné činnosti (včetně podnikání).
- Zkušební doba – prodlouží se na 4 měsíce (u vedoucích zaměstnanců až na 8 měsíců). Zároveň bude nastaveno, že se bude prodlužovat o pracovní dny, i o neomluvenou absenci. Mimo to bude možné ji v smluvních limitech smluvně prodlužovat.

- Dětská práce – umožní se výkon lehkých prací mladistvým od 14 let v průběhu letních prázdnin. Pro výkon této práce budou platit zvláštní podmínky.
- Vstupní prohlídka u mladistvých dohodářů – všichni mladiství musí podstoupit vstupní lékařskou prohlídku i před vznikem dohody o pracovní činnosti (DPČ) a dohody o provedení práce (DPP).
- Mzdové výměry – zjednodušení jejich doručování.
- Bezhotovostní výplata, výplata mzdy v cizí měně – bude se upřednostňovat bezhotovostní výplata. Zároveň se rozšíří případy, kdy je možné vyplácet mzdu či plat v jiné měně.
- Průměrný výdělek – Najisto bude postaveno, jaký průměrný výdělek se použije po skončení pracovního vztahu (např. pro účely odstupného) a také způsob výpočtu průměrného měsíčního hrubého výdělku při změně týdenní pracovní doby.
- Zástupy za rodiče – umožní se záskok za zaměstnance na mateřské, otcovské nebo rodičovské dovolené, který se bude moci sjednávat bez omezení počtu opakování (výjimka z pravidla 3 × 3).
- návrat z rodičovské dovolené – při návratu z rodičovské dovolené do 2 let věku dítěte musí zaměstnavatel zařadit zaměstnance na původní práci a pracoviště („na stejnou židli“).
- Přivýdělek na rodičovské – zaměstnancům na rodičovské dovolené bude nově umožněno uzavřít se svým zaměstnavatelem DPP nebo DPČ se stejným druhem práce jako v již uzavřeném pracovním poměru.
- Odborové organizace – přibudou další způsoby, jakým budou moci odborové organizace zaměstnavateli prokázat splnění minimálního počtu členů, a to i prostřednictvím notářského zápisu.
- Nepřetržitý denní odpočinek – zavedou se možnosti dalšího zkrácení nepřetržitého denního odpočinku až na 6 hodin v případě mimořádných událostí či odstraňování jejich následků.
- Zrovnoprávnění partnerů – dojde ke zrovnoprávnění partnerů v oblasti překážek v práci či peněžitých práv zaměstnanců.
- Dovolená – za nepřetržité trvání pro účely dovolené se bude považovat i souběh dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr mezi sebou či s pracovním poměrem.
- Dlouhodobá péče – zaměstnavatelé budou povinni omluvit nepřítomnost zaměstnance po dobu, po kterou poskytuje dlouhodobou péči dle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dlouhodobé ošetřovné), a to bez ohledu na to, zdali tomu brání vážné provozní důvody.
- Mlčenlivost o mzdě – v souvislosti se směrnicí EU o transparentním odměňování se zakáže omezování zaměstnanců v nakládání s informacemi o výši a struktuře jejich mzdy, platu nebo odměny pod hrozbou pokuty až 400 000 Kč.
- Pracovnílékařské služby – zruší se povinné vstupní prohlídky u lehkých prací, tj. prací v 1. kategorii, jejichž součástí není profesní riziko a nejsou stanoveny jiné podmínky zdravotní způsobilosti.
- Zavede se nový institut – programy podpory zdraví. Bude se jednat o soubor opatření, která zaměstnavatel může vytvářet a která budou cílit na prevenci a zlepšení zdravotního stavu zaměstnanců.
- Podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci (změna zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti) - prošla podstatným redesignem. Tato změna nabyde účinnosti až 1. 1. 2026.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 122/2025 Sb. dne 29. 4. 2025

Nařízení v reakci na novelizaci zákoníku práce zrovnoprávňuje partnerství a registrované partnerství na postavení manželů v otázkách jiných důležitých osobních překážek. Nařízení přineslo změny těchto překážek:

- Znemožnění cesty do zaměstnání – došlo k rozšíření mimořádných událostí, za které náleží zaměstnanci těžce zdravotně postiženému pracovní volno, pokud mu znemožní cestu do zaměstnání.
- Uzavření manželství a partnerství – zaměstnanci, který bude čerpat pracovní volno 2 dny z důvodu svatebního obřadu, náleží náhrada mzdy vždy za den, kdy se obřadu účastnil.
- Úmrtí blízké osoby – dodatečně má zaměstnanec nárok na dalších 5 dní pracovního volna bez náhrady mzdy při úmrtí manžela, partnera, druha, dítěte, vnoučete, rodiče, prarodiče nebo sourozence.
- Doprovod – výslovně náleží pracovní volno i na cestu zpět z ošetření, pokud zaměstnanec doprovází svého rodinného příslušníka.
- Vyhledávání nového zaměstnání – zprehlední se počítání, na kolik dní má zaměstnanec nárok (maximálně 4 dny) a kdy toto volno bude placené. Navíc budou moci zaměstnanci využít až 2 dny volna určené výhradně pro využití poradenských služeb Úřadu práce. Zároveň bude výslovně stanoveno, že čerpání pracovního volna v rozsahu části směny se považuje za vyčerpaný celý den pracovního volna.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona o dávce státní sociální pomoci

Stav projednávání: Schváleno Senátem

Navrhovaná účinnost: 1. 10. 2025

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci

Stav projednávání: Schváleno Senátem

Navrhovaná účinnost: 1. 10. 2025 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: Senát

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 757

Stav projednávání: 3. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2025

Návrh zákona o vstupu a pobytu cizinců (cizinecký zákon)

Sněmovní tisk: 782

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 796

Stav projednávání: 3. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 9. 2025 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o vstupu a pobytu cizinců

Sněmovní tisk: 811

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 848

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů

Sněmovní tisk: 859

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2025

Návrh zákona o povinném příspěvku na produkce spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů (zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří)

Sněmovní tisk: 894

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2025

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 321/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění zákonů č. 417/2024 Sb.

Sněmovní tisk: 906

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 9. 2025 (s výjimkami)

Návrh zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Sněmovní tisk: 925

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Sněmovní tisk: 926

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 931

Stav projednávání: 2. čtení

Navrhovaná účinnost: 12. 6. 2026 (s výjimkami)

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění nařízení vlády č. 136/2016 Sb.

Stav projednávání: vláda

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2025

Návrh zákona o sociálních pracovnících a o změně zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh nařízení vlády o povinnostech zaměstnavatele při pracovních úrazech

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 15. dnem následujícím po dni vyhlášení

Návrh přichází s doplněním výčtu nemocí z povolání týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnic, pobřišnic a gastrointestinálního traktu a nemocí z povolání přenosných a parazitních, především o nemoc z koronaviru SARS-CoV-2. Zároveň by mělo dojít k zjednodušení popisu některých nemocí z povolání.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 6. 2025

K započitatelné praxi státního zaměstnance by se mohla započítávat v plném rozsahu i doba, kterou zaměstnanec stráví osobní péčí o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. nebo IV. stupni a v plném rozsahu, nejvýše však 5 let, doba řádně ukončeného studia v doktorském studijním programu. Návrh taktéž přichází s výjimkou, že doba strávená zaměstnancem při výkonu vojenské služby, osobní péčí o osobu závislou nebo mateřské dovolené by se započítala pouze, pokud se současně zaměstnanec nepřipravoval na povolání v denním nebo v prezenčním studiu.

AKTUÁLNÍ ŠKOLENÍ RANDLS TRAINING

Pracovní úrazy a nemoci z povolání v HR praxi

Dne 11. 6. 2025, od 9.00 do 14.00 hodin

Lektoři: Mgr. David Smolař, Mgr. Milan Flachs

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni.